

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 3456
Warszawa, 23 września 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

-o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Krzysztofa Tyszkiewicza.

(-) Bogdan Bojko; (-) Piotr Cieśliński; (-) Zdzisław Czucha; (-) Ewa Drozd; (-) Magdalena Gąsior-Marek; (-) Tomasz Głogowski; (-) Rafał Grupiński; (-) Andrzej Halicki; (-) Józef Piotr Klim; (-) Tadeusz Kopeć; (-) Arkadiusz Litwiński; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Andrzej Nowakowski; (-) Maciej Orzechowski; (-) Ireneusz Raś; (-) Sławomir Rybicki; (-) Wojciech Saługa; (-) Aleksander Marek Skorupa; (-) Paweł Suski; (-) Tomasz Tomczykiewicz; (-) Krzysztof Tyszkiewicz; (-) Wojciech Ziemiak.

USTAWA

z dnia 2010 r.

o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska

Art. 1. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 317 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Termin płatności opłaty za korzystanie ze środowiska oraz płatności administracyjnej kary pieniężnej odracza się także na wniosek podmiotu korzystającego ze środowiska obowiązującego do jej uiszczenia, jeżeli przedsięwzięcie, którego wykonanie zapewni usunięcie przyczyn ponoszenia podwyższonych opłat lub kar, jest ujęte w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych, o którym mowa w art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne i zostanie zrealizowane w terminie do końca 2015 r.”;

2) w art. 318

a) w ust. 3 pkt 2a otrzymuje brzmienie:

„2a) w przypadku przedsięwzięć, o których mowa w art. 317 ust. 1a, wskazanie, że przedsięwzięcie jest ujęte w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych, oraz:

a) opis tego przedsięwzięcia,

b) uzasadnienie określające okoliczności uniemożliwiające lub w szczególny sposób utrudniające wcześniejsze zakończenie realizacji tego przedsięwzięcia

c) program oraz harmonogram realizacji tego przedsięwzięcia z uwzględnieniem etapów jego realizacji nie dłuższych niż 6 miesięcy;”;

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W przypadku przedsięwzięć, o których mowa w art. 317 ust. 1a, decyzja, o której mowa w ust. 5, określa także obowiązek przedkładania właściwemu organowi, co 6 miesięcy, informacji o przebiegu realizacji tego przedsięwzięcia.”.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804 i Nr 152, poz. 1018.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W polskim systemie prawnym funkcjonuje system opłat za szczególne korzystanie ze środowiska, w tym ze środowiska wodnego. Stanowi to realizację jednej z podstawowych zasad Polityki ekologicznej państwa „zanieczyszczający płaci”. Ścieki odprowadzane do wód powinny spełniać określone wymagania i standardy ujęte w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.) i w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2006 r., Nr 137, poz. 984 z późn. zm.), a także w pozwoleniu wodnoprawnym wydawanym na mocy ww. przepisów przez odpowiednie organy administracji publicznej podmiotowi wprowadzającemu ścieki do wód lub do ziemi. Za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi – szczególne korzystanie wód – ponoszone są opłaty, których wysokość zależy od rodzaju substancji zawartych w ściekach i ich ilości oraz rodzaju ścieków. Za przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska wodnego naliczane są administracyjne kary pieniężne. Funkcjonowanie tych należności kształtuje racjonalne gospodarowanie wodami w zakresie ochrony oraz wykorzystywania ich zasobów. Termin płatności naliczanych zobowiązań może być odroczone na okres niezbędny na przeprowadzenie przedsięwzięcia zmierzającego do usunięcia przyczyn ich ponoszenia. Możliwość odroczenia powyższych płatności umożliwia ujęcie danego przedsięwzięcia w zapisach Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK).

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych określa zadania konieczne do realizacji zapisów dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Celem Programu poprzez wykonanie ujętych w nim inwestycji jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.

KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich, o RLM (równoważna liczba mieszkańców - zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy - Prawo wodne, oznacza ładunek organiczny ulegający rozkładowi biologicznemu, wyrażony pięciodniowym biochemicznym zapotrzebowaniem tlenu (BZT_5) w ilości 60g tlenu na dobę) większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych. Program koordynuje działania gmin i przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w realizacji infrastruktury sanitacji na ich terenach. KPOŚK uwzględnia również terminy zakończenia oraz efekty realizacji tych inwestycji, które bezpośrednio wpływają na wypełnienie zobowiązań Traktatu Akcesyjnego.

Prowadzona sprawozdawczość z realizacji przedsięwzięć ujętych w KPOŚK oraz informacje od gmin oraz przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, wskazują na opóźnienia w terminowej realizacji inwestycji w aglomeracjach powyżej 15 000 RLM ujętych w aktualizacji KPOŚK przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 2 marca 2010 r. Opóźnienia te spowodowane są różnymi przyczynami,

a w szczególności wynikają z przewlekłych procedur administracyjnych zmierzających do przygotowania inwestycji, długotrwałego postępowania przetargowego, wprowadzenia nowych zasad, wymagań i procedur w zakresie ocen oddziaływania na środowisko, przewlekłych procedur przygotowania i podpisywania memorandów o dofinansowanie projektów z funduszy unijnych, braku środków finansowych na ich realizację oraz obecnego kryzysu gospodarczego.

W przypadku niedotrzymania przez gminę ujętego w KPOŚK terminu wyposażenia aglomeracji w oczyszczalnię ścieków warunkującą osiągnięcie odpowiedniego efektu ekologicznego, podmiot odprowadzający ścieki do środowiska wodnego, w tym wypadku przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, gmina, ponosi podwyższone o 500% opłaty za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.

Pobieranie od tych gmin podwyższonych opłat za szczególne korzystanie z wód oraz administracyjnych kar pieniężnych spowoduje bardzo poważne i uciążliwe konsekwencje. Skutkiem tego może być dodatkowe obciążenie ludności korzystającej z usług kanalizacyjnych świadczonych przez te systemy, w wyniku podwyższenia przez usługodawcę taryf za usługi, a jeśli okaże się to niemożliwe bankructwem wielu przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

Wprowadzana zmiana ma na celu wydłużenie czasu na wykonanie inwestycji ujętej w KPOŚK tak, aby usunąć przyczyny ponoszenia podwyższonych opłat lub kar administracyjnych. Proponowane regulacje gwarantują dalszą realizację procesu inwestycyjnego w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków. Wpłynie to bezpośrednio na wykonanie Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych do końca 2015 r. oraz osiągnięcie wymaganych efektów ekologicznych oczyszczania ścieków komunalnych w kraju.

Konieczność prezentowania właściwym organom programu inwestycyjnego wraz z harmonogramem realizacji danego przedsięwzięcia z uwzględnieniem etapów jego realizacji nie dłuższych niż 6 miesięcy umożliwi zdyscyplinowanie inwestorów w dążeniu do szybkiego zakończenia inwestycji. Ponadto określenie częstotliwości obowiązkowego przedkładania właściwemu organowi informacji o przebiegu realizacji danego przedsięwzięcia pozwoli na bieżące śledzenie stanu zaawansowania przedsięwzięcia, a co za tym idzie ewentualnego reagowania w przypadku jakichkolwiek opóźnień w jego realizacji.

Proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na poziom dochodów budżetu państwa, gdyż wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (art. 401 ust. 1) oraz dochód budżetów powiatów i gmin (art. 402 ust. 4).

Proponowana regulacja jest zgodna z prawem UE.

Warszawa, 4 października 2010 r.

BAS-WAPEiM-1663/10

Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna o zgodności poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska z prawem UE
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Tyszkiewicz)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2009 r. Nr 5, poz. 47 ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Analizowany projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, zwany dalej projektem ustawy, dotyczy zasad odraczania przez marszałka województwa lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska terminu płatności opłaty pobieranej za korzystanie ze środowiska i administracyjnej kary pieniężnej. Reguluje on trzy, związane z tym kwestie.

Po pierwsze, ma on na celu zmianę jednej z przesłanek ustalonych w art. 317a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity) (Dz. U. z 2008, Nr 25, poz. 150 ze zm.), zwanej dalej ustawą, której spełnienie umożliwia odroczenie terminu płatności ww. opłat. Obecnie, przy spełnieniu innych przesłanek ustalonych w art. 317a ustawy, odroczenie terminu płatności jest uzależnione od terminowego zrealizowania przedsięwzięcia, którego wykonanie zapewnia usunięcie przyczyn ponoszenia opłat lub administracyjnych kar pieniężnych. Termin ten obecnie określa krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych sporządzany przez ministra właściwego do spraw środowiska i jest zatwierdzany przez Radę Ministrów stosownie do art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r., Nr 239, poz. 2019 ze zm.). Nowelizacja modyfikuje tę przesłankę, zastępując ją wymogiem, by inwestycja była zrealizowana w terminie do 2015 r.

Po drugie, projekt ustawy wprowadza nowe elementy, jakie zawierać ma wniosek o odroczenie terminu płatności opłaty za korzystanie ze środowiska i administracyjnej kary pieniężnej. Informacje zawierane we wniosku dotyczyć

mają przedsięwzięcia, którego wykonanie zapewnić ma usunięcie przyczyn ponoszenia tego rodzaju opłat lub kar, które ma być uwzględniane w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych.

Po trzecie, projekt ustawy wprowadza wymóg regularnego informowania organu, który odroczył termin płatności o postępach w realizacji powyżej wskazanego przedsięwzięcia.

Przedmiotem projektu są zatem kwestie proceduralne związane z odraczaniem terminu płatności opłaty za korzystanie ze środowiska i administracyjnej kary pieniężnej.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie proceduralne dotyczące poboru opłat uiszczanych za naruszenia przepisów z zakresu ochrony środowiska, w tym reguły odraczania ich płatności, nie stanowią przedmiotu regulacji prawa UE, co oznacza, że kwestia ta pozostaje w zakresie autonomii proceduralnej przysługującej państwom członkowskim.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie reguluje kwestii objętych prawem UE.

IV. Konkluzja

Opiniowany projekt ustawy – Prawo ochrony środowiska nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autorzy:

dr Justyna Łacny
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 4 października 2010 r.

BAS-WAPEiM-1664/10

Pan Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna dotycząca możliwości uznania poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska za projekt ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu
art. 95 a ust. 1 Regulaminu Sejmu
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Krzysztof Tyszkiewicz)**

Stosownie do art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu, projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej jest projekt ustawy mającej na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Analizowany projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska ma na celu zmianę jednej z przesłanek, której spełnienie umożliwi marszałkowi województwa lub wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska odroczenie terminu płatności opłaty uiszczanej za korzystanie ze środowiska i administracyjnej kary pieniężnej. Ponadto projekt ustawy wprowadza nowe elementy, jakie zawierać ma wniosek o odroczenie terminu płatności tego rodzaju opłat i kar, a także ustala wymóg regularnego informowania organu, który odroczył ten termin o postępach w realizacji przedsięwzięcia, od którego uwarunkował on odroczenie terminu płatności.

Projekt ustawy dotyczy zatem kwestii proceduralnych związanych z odraczaniem terminu płatności opłaty za korzystanie ze środowiska i administracyjnej kary pieniężnej, a materia ta nie jest regulowana prawem UE. Zasadne jest wobec tego przyjęcie, że projekt ustawy nie ma na celu wykonania prawa Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz
Sejmowych

Michał Królikowski